

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

НЕДЈЕЉНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

06.05.2024. – 10.05.2024.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE

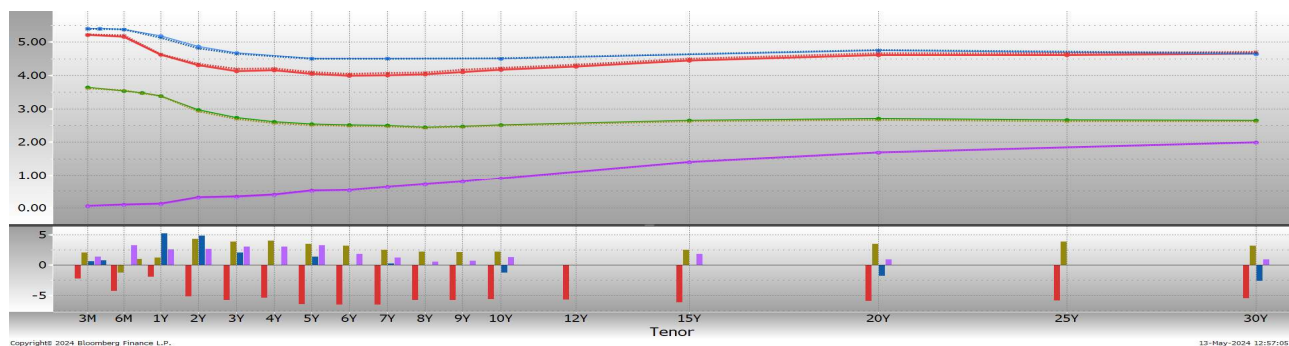
Сарајево, 13.05.2024. године

**НЕДЈЕЉНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 06.05.2024. – 10.05.2024.****Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обавезнице**

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	3.5.24	-	10.5.24		3.5.24	-	10.5.24		3.5.24	-	10.5.24		3.5.24	-	10.5.24	
2 године	2,92	-	2,97	↗	4,82	-	4,87	↗	4,36	-	4,32	↘	0,29	-	0,32	↗
5 година	2,51	-	2,55	↗	4,50	-	4,51	↗	4,10	-	4,04	↘	0,49	-	0,52	↗
10 година	2,50	-	2,52	↗	4,51	-	4,50	↘	4,22	-	4,17	↘	0,90	-	0,91	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubilllove

Доспијеће	Приноси			
	3.5.24	-	10.5.24	
3 мјесеца	3,650	-	3,688	↗
6 мјесеци	3,550	-	3,538	↘
1 година	3,388	-	3,411	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обавезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 10.05.2024. године (пуне линије) и 03.05.2024. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси обавезница еврозоне су благо повећани у односу на претходну недјељу. Приноси њемачких обавезница су повећани између 2 и 5 базних поена, а приноси италијанских обавезница између 4 и 8 базних поена.

Изјаве представника ЕЦБ су биле скоро непромијењене у односу на досадашње, у смислу да је прво смањење каматних стопа планирано за јун, али да ће будућа путања кретања каматних стопа бити мање извјесна, односно да је потребна опрезност. Неки од чланова УВ ЕЦБ су указали на могућност смањења каматних стопа ове године за 3 до 4 пута. С друге стране, члан УВ Холзман је изјавио да нема разлога да ЕЦБ смањује каматне стопе пребрзо или превише, додајући да су у одређеној мјери одлуке ЕЦБ-а природно под утицајем Феда. Потпредсједник ЕЦБ Де Гуиндос је изјавио да се централна банка након планираног смањења каматних стопа у јуну неће обавезивати на икакву путању. Крајем недјеље је објављен записник са априлске сједнице ЕЦБ-а. Иако је значајна већина креатора монетарне политике подржала одржавање каматне стопе на депозите банака на нивоу од 4%, поједини чланови су се залагали за смањење стопе наводећи заоштравање окружења због смањења инфлације у посљедњих седам мјесеци. Записник је указао на различите ставове међу креаторима монетарне политике о времену и темпу смањења каматних стопа. Док је већина опрезна, с обзиром на потенцијална повећања плата и нестабилне цијене енергије које би могле да доведу до ескалације

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

инфлације, други вјерују да се инфлација приближава циљу од 2%, оправдавајући до три смањења каматних стопа у овој години.

Према њемачком IВ институту очекује се да ће економија Њемачке стагнирати у овој години, упркос бољем од очекиваног почетка ове године. Са изазовима су још увијек суочени прерађивачки и грађевински сектор, за које IВ прогнозира да се и даље налазе у рецесији.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно	Претходни
				стање	период
1.	Сентих индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	МАЈ	-5,0	-3,6	-5,9
2.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	МАР	-7,7%	-7,8%	-8,5%
3.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.)	АПР	51,4	51,7	50,3
4.	PMI индекс услужног сектора – ЕЗ (финал.)	АПР	52,9	53,3	51,5
5.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	МАР	22,4	22,3	21,4
6.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	МАР	-	-5,47	-5,61
7.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	МАР	-0,7%	-1,9%	-8,8%
8.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	МАР	-3,6%	-3,3%	-5,3%
9.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	МАР	-	-1,2%	1,3%
10.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	МАР	-	-7,7%	1,5%
11.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г)	МАР	-	35,2%	-34,7%
12.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	МАР	-	-3,5%	-3,3%
13.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	МАР	-	-5,4%	-7,6%
14.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	МАР	-	-8,4%	0,7%
15.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г)	МАР	-	-1,7%	-3,9%
16.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	МАР	-	-6,0%	-2,8%
17.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	МАР	-0,2%	0,7%	-0,5%
18.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	МАР	-	2,0%	2,4%
19.	Стопа инфлације – Холандија (финал.)	АПР	2,6%	2,6%	3,1%
20.	Стопа инфлације – Ирска (финал.)	АПР	1,6%	1,6%	1,7%
21.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000)	АПР	-	-60,5	-33,4

САД

Финансијско тржиште у САД је током протекле недјеље било релативно мирно у смислу објављивања економских индикатора, док су званичници Феда били прилично активни у изношењу својих ставова по питању даљег правца монетарне политике Феда. Предсједник Феда из Ричмонда Баркин је изјавио да очекује да ће високе каматне стопе додатно успорити економију и охладити инфлацију према циљаној вриједности централне банке од 2%, док је његов колега из Њујорка Вилијамс истакао да ће доћи до смањења каматних стопа, али одлука о томе када, зависиће од података. Предсједница Феда из Бостона Колинс је упозорила да би достизање Федовог циља инфлације од 2% могло да потраје дуже него што се раније мислило, без назнаке када би смањење каматних стопа могло да почне. Логан из Даласа је нагласила како је евентуална одлука о смањењу каматних стопа преиугањена, наводећи потребу за флексибилношћу и континуираном проценом финансијских услова. Голзби из Чикага је истакао да иако је монетарна политика релативно рестриктивна, мало је доказа који указују на то да се инфлација стабилизује око нивоа од 3%, што имплицира да ће одлуке о прилагођавању каматних стопа зависити од економских података.

Морган Стенли је објавио како сада очекује да ће прво смањење референтне каматне стопе Феда услиједити у септембру, умјесто у јулу, како је раније очекивано. Истраживање виших кредитних службеника Феда о праксама банкарског кредитирања (SLOOS), показало је пооштравање стандарда кредитирања у I кварталу, уз пад потражње за кредитима, за комерцијалне и индустријске кредите, као и за све категорије кредита за некретнине.

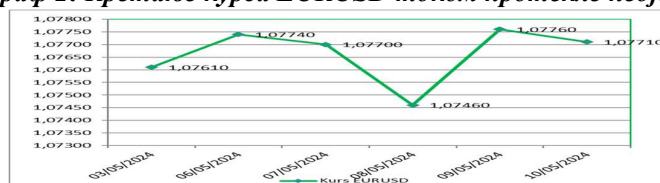
Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Нето потрошачки кредити (у млрд USD)	МАР	15,0	6,27
2.	Број захтјева за хипотекарне кредите	3. мај	-	2,6%
3.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	4. мај	212.000	231.000
4.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	27. април	1.782.000	1.785.000
5.	Буџетски салдо (у млрд USD)	АПР	250,0	209,5
				176,2

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле недјеље

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,0761 на ниво од 1,0771.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

БоЕ је на сједници одржаној средином протекле недјеље задржала референтну каматну стопу непромијењену на нивоу од 5,25%. Ипак, одлука није донесена једногласно јер се замјеник гувернера Рамсен прикључио чланици MPC Dhingra и гласао за смањења ове каматне стопе на 5,0%, па је омјер гласања износио 7:2. Ово није било очекивано на тржишту, те сугерише да се БоЕ можда припрема за скорије смањење каматних стопа. Гувернер БоЕ Бејли је указао на то да би будућа смањења каматних стопа могла премашити тренутна очекивања тржишта, те је изјавио да је могуће да ће морати да смањују референтну каматну стопу током долазећих квартала. БоЕ је објавила да очекује да ће инфлација достићи циљани ниво у наредне двије године, а да ће након тога биљежити додатни пад. Крајем недјеље су објављени подаци о економском расту Велике Британије у I кварталу, који су указали на експанзију привредне активности, а што се одразило на раст приноса британских државних обавезница дуж цијеле криве, иако је на недјељном нивоу забиљежено смањење. Упркос овим оптимистичним подацима, опоравак економије Велике Британије од пандемије је и даље спор у поређењу с другим великим напредним економијама. С друге стране, снажнији раст БДП-а од очекиваног могао би закомпликовати одлуке БоЕ о монетарној политици. Раније се очекивало да ће БоЕ смањити каматне стопе већ у јуну како би се подстакла економска активност, а сада се очекује да ће се централна банка одлучити за опрезнији приступ. Ова промјена би могла да одгоди смањење каматних стопа, чиме би утицала на инфлаторна очекивања и економска предвиђања.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) П	I квартал	0,4%	0,6%
2.	БДП (Г/Г) П	I квартал	0,0%	0,2%
3.	Приватна потрошња (Q/Q) П	I квартал	0,4%	0,2%
4.	Државна потрошња (Q/Q) П	I квартал	0,6%	0,3%
5.	Извоз (Q/Q) П	I квартал	-1,1%	-1,0%
6.	Увоз (Q/Q) П	I квартал	-0,5%	-2,3%
7.	Индустријска производња (Г/Г)	МАР	0,3%	0,5%
8.	Прерађивачка производња (Г/Г)	МАР	1,7%	2,3%
9.	PMI индекс грађевинског сектора	АПР	50,4	53,0
				50,2

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

Током протекле недјеље GBP је депрецирала у односу на EUR, па је курс EURGBP забиљежио раст са нивоа од 0,85778 на ниво од 0,86002. GBP је депрецирала и у односу на USD, па је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,2547 на ниво од 1,2525.

ЈАПАН

Фокус тржишних учесника протекле недјеље у Јапану је био на кретању JPY у односу на друге главне валуте, посебно USD. Главни јапански дипломата који се бави питањима валутних интервенција је изјавио да ће Јапан можда морати да предузме мјере против неугедних и шпекулативних кретања девизних курсева. Нагласио је да иако Влада тежи функционалном тржишту, прекомјерне флукуације или неугедна кретања због шпекулација могу захтијевати одговарајуће интервенције. Јапан намјерава задржати чврст приступ, као што је то чинио у прошлости, у одговору на такве ситуације. Истовремено, БоЈ је изразила спремност да помно прати кретање JPY и његов утицај на цијене, те је објаснила свој став да води монетарну политику ка постизању одрживог циља инфлације од 2%. Гувернер БоЈ Уеда је изјавио да би слаб JPY могао повећати инфлацију и да би БоЈ могла предузети мјере монетарне политике уколико тај пад буде значајно утицао на цијене.

Чланови MPC БоЈ су на априлском састанку о политици у великој мјери заузели јастребовски став, сугеришући могућност раста каматних стопа брже него што се очекивало. Ово јастребовско расположење је помогло да се успори пад JPY, који је прилично ослабио у последње вријеме. Спремност БоЈ да повећа каматне стопе касније током године, заједно са потенцијалним смањењем обима куповине обавезница, могло би додатно подржати JPY.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

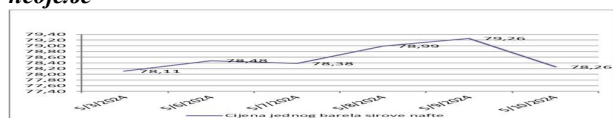
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс услужног сектора Ф	АПР	-	54,3
2.	Индекс реалних зарада (Г/Г)	МАР	-1,4%	-2,5%
3.	Водећи индекс П	МАР	111,2	111,4
4.	Коинцидирајући индекс П	МАР	114,0	113,9
5.	Трговински биланс (у млрд JPY)	МАР	549,6	491,0
				-280,9

JPY је током протекле недјеље депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 164,72 на ниво од 167,76. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 153,05 на ниво од 155,78.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена једног барела сирове нафте на отварању тржишта у понедељак је износила 78,11 USD (72,59 EUR). До петка је цијена овог енергента биљежила раст (изузев уторка кад је незнатно смањена), док је у петак смањена за преко 1%. Почетком недјеље цијена нафте је забиљежила раст, јер је Саудијска Арабија повећала цијене сирове нафте у јуну у већини регија. Повећана је и забринутост због сукоба између Израела и Хамаса након неуспјелих преговора. Благи пад цијене нафте забиљежен је у уторак након објављивања новинског извјештаја који указује на то да би ОПЕКС+, како је наговјестио замјеник руског премијера Александар Новак, могао да повећ производњу сирове нафте. Без обзира на то, цијена овог енергента је остала релативно подржана развојем догађаја на Блиском истоку након што је Израел преузео контролу у Рафаху на граници са Египтом. Средином недјеље је објављен податак који је показао да су залихе сирове нафте у САД прошле недјеље пале за 1,36 милиона барела, у складу с очекивањима. ЕИА и даље предвиђа да ће се ови нивои залиха смањити на 430 милиона барела до августа. Побољшани подаци из Кине, гдје је увоз сирове нафте порастао у априлу, а укупни трговински извоз и увоз се вратили на узлазну путању, заједно са захлађењем америчког тржишта рада, које би могло потакнути смањење каматних стопа, допринијели су позитивном замаху цијене нафте током трговања у четвртак. ОПЕКС више неће објављивати властиту калкулацију потражње сирове нафте и фокусираће се на прогнозе потражње за нафтом из шире групе ОПЕКС+, што указује на сарадњу између ОПЕКС-а и чланица које нису чланице ОПЕКС-а у колективним одлукама о снабдијевању нафтом. Крајем недјеље цијена нафте је била волатилна, те је на затварању тржишта у петак смањена у односу на претходни дан. Фактори који су допринијели флукуацији цијене овог енергента укључивали су растуће залихе нафтних производа у САД, јачање USD, као и мјешовите сигнале о потражњи кључних тржишта, као што су Кина и САД. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 78,26 USD (72,66 EUR). Цијена нафте је благо повећана у односу на претходну недјељу за 0,19%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле недјеље

Одрници од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 2.301,74 USD (2.138,96 EUR).

Током протекле недјеље цијена злата је биљежила раст, изузев уторка. Након раста почетком недјеље, цијена овог племенитог метала је забиљежила смањење у уторак под утицајем апрецијације USD, док су трговци вагали јастребовске коментаре креатора монетарне политике Феда о изгледима за ублажавање монетарне политике ове године. Народна банка Кине повећала је своје златне резерве, 18. мјесец заредом у априлу, иако је темпо куповине успорен због рекордних цијена. У априлу је Централна банка Кине купила 60.000 тројних унци, што је мање од 160.000 у марту и 390.000 у фебруару. Упркос успоравању, куповине свјетских централних банака, предвођених Кином, у првом кварталу биле су најснажније забиљежене. Према очекивањима економских аналитичара цијена злата би се могла консолидовати близу нивоа од 2.300 USD у блиској будућности, под условом да не дође до новог геополитичког шока. Према подацима које је објавио Goldman Sachs Group Inc., куповина злата од стране централних банака са тржишта у развоју има простора за даљи раст, што доприноси расту цијена овог племенитог метала. Аналитичари ове банке прогнозирају да ће цијена злата достићи ниво од 2.700 USD по унци до краја године. Крајем недјеље цијена злата је наставила биљежити раст, а под утицајем објављивања података са тржишта рада у САД, што је повећало очекивања потенцијалног смањења референтне каматне стопе Феда касније током године. Тржишни учесници очекују могуће смањење каматних стопа у САД прије него што се раније очекивало, а што подржава цијену средстава која представљају сигурна уточишта попут злата и сребра.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 2.360,50 USD (2.191,53 EUR). Цијена злата је забиљежила раст од 2,55% у односу на претходну недјељу.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле недјеље

